

ΦΡΙΚΑΝΤΕΛΑ, Η ΜΑΓΙΣΣΑ ΠΟΥ ΜΙΣΟΥΣΕ ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Γνωστικό Αντικείμενο: Γλώσσα (κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου, κατανόηση γραπτού λόγου)

Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα: ΤΠΕ, Τέχνες

Στόχοι:

- ευχαρίστηση, ψυχαγωγία,
- κινητοποίηση και ενδιαφέρον για λογοτεχνικά κείμενα,
- ανάπτυξη συνηθειών προσεκτικής παρακολούθησης

ανάγνωσης,

- εκμάθηση διαδικασία ανάπτυξης
- ανάπτυξη κριτικής σκέψης (ανάλυτικο συνθετική σκέψη)

Υλικά: παιδική λογοτεχνία, υλικά για το έργο.

Μέθοδοι: παιδική λογοτεχνία, ανάγνωση, διδακτικά παιχνίδια, κινητικά και γλωσσικά παιχνίδια

Δραστηριότητες:

1. Διαμορφώνονται ειδικές συνθήκες ανάγνωσης (ησυχία, καθισμένοι ή ξαπλωμένοι)
  2. Παρατηρήστε το βιβλίο:
    - Ⓞ Τι σχήμα έχει;
    - Ⓞ Πώς είναι το εξώφυλλό του
    - Ⓞ Τι μέγεθος έχει;
    - Ⓞ Πώς είναι από μέσα;
    - Ⓞ Τι αισθήματα σας προκαλεί καθώς το βλέπετε; Τι νιώθετε;
    - Ⓞ Τι σας θυμίζει;
    - Ⓞ Τι θα θέλατε να κάνετε;
    - Ⓞ Έχει πολλά ή λίγα γράμματα;
  3. Ανάγνωση τίτλου: τι θέλει να πει; Γιατί μιλάει;
  4. Εκφραστική ανάγνωση με συχνές διακοπές και ερωτήσεις για να δώ αν το καταλαβαίνουν (χαμηλότερη φωνή και τόνο όπου έχει αγωνία, δυνατότερη σε στιγμές έντασης...).
  5. Ανακεφαλαίωση και προφορική ανασύνθεση του παραμυθιού με ερωτήσεις.
    - Ποιο είναι το χαρακτηριστικό της μάγισσας; (τι την ξεχωρίζει από άλλες μάγισσες;)
    - Τι την οδήγησε να πάρει τις φωνές των παιδιών;
    - Με ποιο τρόπο αντέδρασαν τα παιδιά;
    - Τι τέλος είχε η ιστορία;
- Ⓞ Βάρος σε σημαντικές για την εξέλιξη της υπόθεσης και λύσεις περιστάσεις:
- Ποιος βοήθησε τα παιδιά με τις συμβουλές του;
  - Τι θα τους συνέβαινε αν δεν τον άκουγαν;
  - Με ποιο τρόπο πήραν πίσω τις φωνές τους τα παιδιά;

- Τι ήταν εκείνο που άλλαξε τη μάγισσα;

Ⓢ Χαρακτηριστικά των προσώπων :

- Πώς φαντάζεστε τη μάγισσα; (αγέλαστη, χαιρέκακη, ...). Πώς μπορεί να ήταν η έκφρασή της όταν πήρε τις φωνές των παιδιών, όταν άκουγε τα κάλαντα, κλπ;
- Πώς φαντάζεστε τον Μπισμπικούκη; Τι χαρακτήρα είχε; Πώς ήταν τα άλλα παιδιά;
- Πώς μπορεί να ήταν οι νυχτερίδες ;
- Πώς φαντάζεστε τα μπαλόνια με τις φωνές;

Ⓢ Αιτιολόγηση του τίτλου : γιατί ο λένε το βιβλίο « Φρικαντέλα, Η μάγισσα που μισούσε τα κάλαντα»;

6. Περίληψη από τα παιδιά

Ⓢ Κατανόηση της αφήγησης :

- Μπορείς να πεις με δικά σου λόγια την ιστορία;

Βλέποντας τις εικόνες τα παιδιά λένε περιληπτικά το παραμύθι. Η νηπιαγωγός επεμβαίνει βοηθώντας τα παιδιά και συνδέοντας τις διάφορες σκηνές του έργου με τη χρήση κατάλληλων συνδετικών (όμως..., τότε ήταν πού, ...κλπ) και τον κατάλληλο τόνο στη φωνή.

Η εικονογράφηση βοηθά στην περίληψη του παραμυθιού.

Ⓢ Ανάλυση

- Γιατί πιστεύετε ότι άλλαξε η μάγισσα και έγινε καλή; Γιατί τα κάλαντα την έκαναν να αλλάξει;

Ⓢ Σύνθεση

- Αν ήσουν ο συγγραφέας τι τέλος θα έβαζες στην ιστορία; Τι αλλαγές θα έκανες στην ιστορία;

Ⓢ Αξιολόγηση

- Πώς κρίνεις την πράξη της μάγισσας να πάρει τις φωνές των παιδιών;

7. Παιχνίδια με τις εκφράσεις – πρόσωπα: όπου λέει το όνομα «Φρικαντέλα»....., «και αν θέλετε τη γνώμη μου....., σταματώ και το λένε τα παιδιά.

Ⓢ **ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ** (σελ. 106)

Υλικά: Χαρτί, Μολύβι, Πίνακα, Μαγνητικό πίνακα με Γράμματα

Μέθοδοι: Ανάγνωση, συζήτηση

Στόχοι:

- Να έρθουν σε επαφή με σύμβολα (αλφαβητικό σύστημα)
- Να χρησιμοποιήσουν δείκτες του κειμένου για τον εντοπισμό και την ανάγνωση λέξεων
- Να μπορέσουν να χωρίσουν λέξεις

Εξέλιξη:

- Γράφω σε ένα χαρτί / στον πίνακα / στο διαδραστικό πίνακα/ συνθέτω με μαγνητικά γράμματα τον τίτλο «Φρικαντέλα, η μάγισσα που μισούσε τα κάλαντα» κρατώντας απόσταση ανάμεσα στις λέξεις.

- Διαβάζω και συνοδεύω τη ρηματοποίηση με κίνηση, για να δείξω την κάθε λέξη.
- Αναγνωρίζεται κάποια λέξη από τον τίτλο; (Π.χ. σε σχέση με ονόματα παιδιών).
- Από ποιο γράμμα αρχίζει η λέξη **Φρικαντέλα**; Αυτή η λέξη τι λέει; («Η»), πού την έχετε ξαναδεί; Από ποια λέξη αρχίζει η λέξη **Μάγισσα**; Βρίσκουμε λέξεις που αρχίζουν από «Φ» και μετά από «Μ».
- Ποια άλλα γράμματα γνωρίζετε; Προσπαθούμε να φτιάξουμε ακροστιχίδα (φ-φοβερή, Ρ= ριγέ, Ι= ικανή , Κ= κακή, Α= αγάπη, Ν= νυχτερίδες, Ε= έλεος, Λ= λάθος, Α= ακατάστατη

© ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΓΝΩΣΤΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ ΑΠΟ ΜΙΑ ΛΙΣΤΑ ΠΙΘΑΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ (Σελ. 108)

Υλικά: Χαρτί, Μολύβι, Πίνακα, Μαγνητικό πίνακα με Γράμματα/ διαδραστικός πίνακας, φύλλα εργασίας

Μέθοδοι: Ανάγνωση, συζήτηση

Στόχοι:

- Διαδικασίες ανάγνωσης και αναγνώρισης γνωστών κειμένων
- Αναγνώριση του κενού και της λέξης που λείπει.
- Ανάγνωση μεμονωμένων λέξεων, οι οποίες συνδέονται με το θέμα
- Γραφή λέξεων
- Εκμάθηση του αλφαβητικού συστήματος

Εξέλιξη:

- Σε ένα χαρτί ή στον πίνακα έχω γραμμένους τους τίτλους τριών παραμυθιών, σε μορφή λίστας:

ΤΑ 3 ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙΑ
ΦΡΙΚΑΝΤΕΛΑ, Η ΜΑΓΙΣΑ ΠΟΥ ΜΙΣΟΥΣΕ ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ
Η ΧΙΟΝΑΤΗ ΚΑΙ ΟΙ 7 ΝΑΝΟΙ

- Οι τίτλοι είναι επίσης γραμμένοι με κενά :
ΤΑ 3 .....
ΦΡΙΚΑΝΤΕΛΑ .....
Η .....
- Δίπλα είναι γραμμένη λίστα ανακατεμένη με βοηθητικές λέξεις, όχι μόνο των παραμυθιών, αλλά και περισσότερες με παρόμοιο θέμα, νοηματικά παρεμφερείς με τις λέξεις που λείπουν από τους τίτλους (Εδώ χρησιμοποιούνται εικόνες).
- Να ενώσουν με βελάκια ή γραμμές, τους τίτλους των παραμυθιών, στο διαδραστικό πίνακα. Αν το έχουν ανάγκη μπορούν να συμβουλευτούν τις βοηθητικές λέξεις (εικόντες).
- Το ίδιο σε φύλλο εργασίας.
- Ταύτιση λέξεων μέσα στο κείμενο (Καρυοθραύστης, Κλάρα, Ποντικός, κλπ).

Σημείωση: το συγκεκριμένο βιβλίο δεν ευνοεί την εύρεση και την ταύτιση ονομάτων, επειδή είναι μεγάλο το κείμενο.

- Γραφή και Ανάγνωση του κειμένου από μαθητές (όλου ή αποσπάσματος)
- Γραφή ενός διαφορετικού τέλους

χαρακτήρων και συμπεριφορών ηρώων

Στόχοι:

- Να μετατρέψουν ένα παραμύθι σε θεατρικό κείμενο
- Διαδικασίες αναπαράστασης: σωματική έκφραση, τονισμός, σεβασμός στο έργο
- Ανάπτυξη φαντασία
- Ανάπτυξη δημιουργικού λόγου (δημιουργικότητας στο λόγο)
- Συνάρθρωση διαφόρων λόγων: Λεκτική επικοινωνία, πλαστική έκφραση, μουσική

Εξέλιξη:

- Προηγούμενη, πλήρης γνώση του παραμυθιού
- **Προετοιμασία:**
  - ποιοι είναι οι ήρωες
  - ποιοι είναι οι χαρακτήρες (τι χαρακτήρα έχει ο καθένας)
  - ποια είναι τα συναισθήματά τους (σε κάθε εξέλιξη)
- **Παιχνίδι σε Ομάδες:**
 παιχνίδι διαφόρων σκηνών από όλα τα παιδιά χωρισμένα σε αντίστοιχους ρόλους:
  - Φρικαντέλα και τα παιδιά (τα παιδιά λένε τα κάλαντα και η φρικαντέλα τα μεταμορφώνει)
  - Τα μπαλόνια αρπάζουν τις φωνές των παιδιών
  - Οι νυχτερίδες τρομάζουν τα παιδιά
  - Τα παιδιά ψάχνουν τις φωνές τους στο δωμάτιο με τους μαγικούς καθρέφτες
  - Στην κίτρινη αποθήκη με τον χαρτοπόλεμο
  - Στην κόκκινη τραπεζαρία με τις ουρές των αρουραίων
  - Η μαγική μπανιέρα με τα νερόφιδα
  - Στο χρυσαφένιο θησαυροφυλάκιο
  - Τα Κάλαντα
  - Ο καλαματιανός
- Επιλέγεται η **μουσική** επένδυση
- **Απονομή ρόλων:**
  - Καθημερινό παίξιμο σκηνών από μικρές ομάδες παιδιών
  - Σύνδεση όλων των σκηνών σε ενιαίο θεατρικό
- **Υλικά** που θα χρειαστούν

ΤΑ 3

ΦΡΙΚΑΝΤΕΛΑ

Η

ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙΑ

Η ΜΑΓΙΣΣΑ ΠΟΥ ΜΙΣΟΥΣΕ ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

ΧΙΟΝΑΤΗ ΚΑΙ ΟΙ 7 ΝΑΝΟΙ

ΤΑ 3

**Η ΜΑΓΙΣΣΑ ΠΟΥ ΜΙΣΟΥΣΕ
ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ**

ΦΡΙΚΑΝΤΕΛΑ

ΧΙΟΝΑΤΗ ΚΑΙ ΟΙ 7 ΝΑΝΟΙ

Η

ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙΑ

«ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ»

📍 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Γνωστικό Αντικείμενο: ΤΠΕ (γνωρίζω και δημιουργώ)

Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα: Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη (έθιμα), Γλώσσα (παραγωγή προφορικού λόγου), Τέχνες (Μουσική)

Στόχοι:

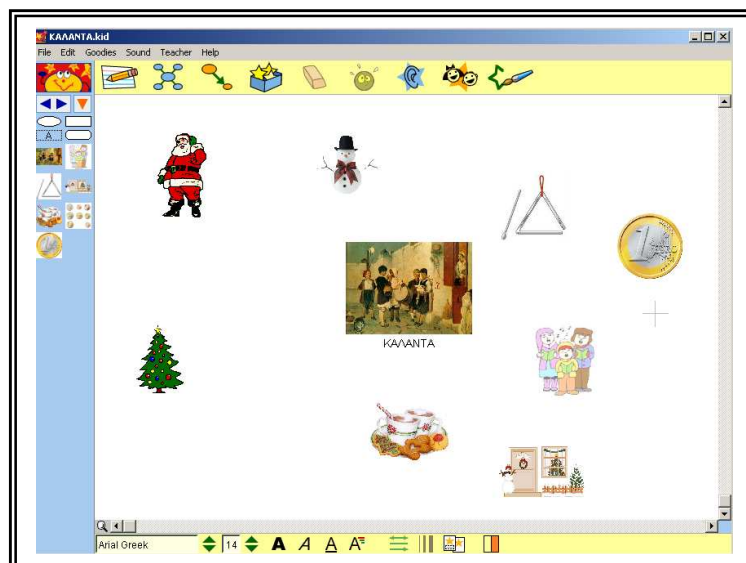
- Να έρθουν σε επαφή με το έθιμο των καλάντων
- Να εκφράσουν απόψεις, ιδέες και να σχηματίσουν έννοιες
- Να χρησιμοποιήσουν την προγενέστερη γνώση και να στηρίξουν τις απόψεις τους σε προσωπικές εμπειρίες.
- Να χρησιμοποιήσουν τις ΤΠΕ ως μεθοδολογικό εργαλείο και ως μέσο έκφρασης ιδεών
- Να μάθουν να περιμένουν τη σειρά τους (διαδικασία)

Υλικά: λογισμικό εννοιολογικών χαρτών Kidspiration, υπολογιστής, διαδραστικός πίνακας (ή όχι)

Μέθοδοι: εννοιολογικός χάρτης

Δραστηριότητα:

➤ Η νηπιαγωγός εισάγει ένα ημιδομημένο φύλλο εννοιολογικού χάρτη. Τα παιδιά στην ολομέλεια της τάξης εκ περιτροπής λένε με τι νομίζουν ότι σχετίζονται τα κάλαντα. Ηχογραφούνται οι ιδέες τους από ο ίδιο το λογισμικό (δυνατότητα ηχογράφησης φωνής).

➤ Στη συνέχεια η νηπιαγωγός ρωτά τα παιδιά για την πηγή πληροφόρησης για το έθιμο των καλάντων. Προκαλεί το ενδιαφέρον τους με την ερώτηση:

- «Πώς ξεκίνησαν να τραγουδούν τα κάλαντα;»
Τα παιδιά κάνουν υποθέσεις και λένε τις απόψεις τους.
- Πώς μπορούμε να μάθουμε από πού ξεκίνησαν τα κάλαντα; Τι μπορούμε να κάνουμε;
- Ξέρετε κάποια κάλαντα (εξηγεί ότι διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή). Αν κάποιος ξέρει τα τραγουδά.
- Γιατί μιλούν τα Κάλαντα (εξιστορούν γεγονότα, αναφέρονται σε έθιμα των ημερών, δίνουν ευχές για τον νοικοκύρη). Η νηπιαγωγός βοηθά τους μαθητές να εντοπίσουν το θέμα των καλάντων επικεντρώνοντας σε ερωτήσεις σχετικές.
- Σε ποιον λένε τα παιδιά τα κάλαντα;
- Τι δίνουν όταν τελειώσουν τα κάλαντα; (τόρα: λεφτά – παλιά: πίτες, καρύδια, ρόδια, ότι προέρχεται από τη γη = σύμβολα της αναμενόμενης καλής σοδιάς)
- Τι κρατούν τα παιδιά όταν λένε τα κάλαντα;
- (τρίγωνα ή μουσικά όργανα, όπως νταούλι, φλογέρα, λαούτο, τσαμπούνα. Αυτούς που λένε τα κάλαντα τους λένε ΚΑΛΑΝΤΙΣΤΕΣ Παλαιότερα ή και σήμερα σε κάποιες περιοχές κρατούν караβάκι, όπως συνέβαινε στα Ανθεστήρια – γιορτή στην Αρχαία Ελλάδα. Το καράβι συμβολίζει τον ερχομό του Διόνυσου, θεού της βλάστησης)
- Τα Παιδιά ακούνε, μαθαίνουν και τραγουδούν κάλαντα από διάφορες περιοχές της Ελλάδας

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Γνωστικό Αντικείμενο: Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη

Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα: ΤΠΕ (γνωρίζω και δημιουργώ), γλώσσα (παραγωγή προφορικού λόγου)

Στόχοι:

- Να γνωρίσουν τα θρησκευτικά γεγονότα της γέννησης του Χριστού
- Να διατυπώσουν απόψεις σύμφωνα με τις εμπειρίες τους
- Να γνωρίσουν τις δυνατότητες του υπολογιστή ως μεθοδολογικού εργαλείου
- Να κάνει γενικεύσεις (αφαιρετική ικανότητα)

Δραστηριότητα:

Οι μαθητές παρακολουθούν στο you tube τη γέννηση του Χριστού (παιδικό). Ακολουθεί σχετική συζήτηση, που αφορά:

- την κατανόηση του έργου
- τη γενίκευση (γιατί γεννήθηκε ο Χριστός, τι ήθελε να φέρει στη γη...)

© «Τα Έθιμα των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς»

Γνωστικό Αντικείμενο: Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη

Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα: Μαθηματικά, ΤΠΕ, Γλώσσα (Ανάπτυξη Προφορικού και Γραπτού Λόγου)

Στόχοι:

- Να έρθουν σε επαφή με Χριστουγεννιάτικα έθιμα διαφόρων χωρών και να κατανοήσουν τις διαφορετικές ή τις κοινές συνήθειες της γιορτής σε διάφορους πολιτισμούς
- Να επικοινωνήσουν λεκτικά (να εκφράσουν ιδέες και απόψεις)
- Να κατανοήσουν τους κανόνες ενός παιχνιδιού και να μάθουν να τους τηρούν

- Να εξασκηθούν στην αρίθμηση
- Να έρθουν σε επαφή με διάφορα είδη κειμένων και τα χαρακτηριστικά τους (αφίσα, πρόσκληση, γράμμα στον Άγιο Βασίλη, ευχετήρια κάρτα...)
- Να αναγνωρίσουν ότι ο γραπτός λόγος είναι φορέας μηνυμάτων
- Να αντιληφθούν τους σκοπούς της γραφής
- Να παράγουν κείμενα με τη χρήση σημειωτικών μέσων
- Να ασκηθούν στη χρήση του Υπολογιστή και των δυνατοτήτων του

Υλικά: Επιτραπέζιο παιχνίδι, Υπολογιστής, διαδίκτυο

Μέθοδοι: ΤΠΕ, ερωταπαντήσεις, πολυαισθητηριακή

Δραστηριότητες:

1. Αναφέρονται τα έθιμα των Χριστουγέννων και τα φτιάχνεται μια λίστα με αυτά. Αν είναι εφικτό, έρχεται ένας γονέας ή μια γιαγιά και αφηγείται τον τρόπο που γιόρταζαν τα Χριστούγεννα την παλιά εποχή.
2. Τα παιδιά παρακολουθούν στο you tube έθιμα από τον κόσμο (Χριστούγεννα στον κόσμο από τα Ζουζούνια). Η νηπιαγωγός σταματά το βίντεο και με ερωτήσεις προσπαθεί να επικεντρώσει την προσοχή των παιδιών στα διάφορα έθιμα που διακρίνονται.
3. Τα νήπια παίζουν ένα επιτραπέζιο: ο κάθε παίκτης κινεί ένα πιόνι σύμφωνα με τη ζαριά που ρίχνει με στόχο να φτάσει στο τέρμα. Κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού οι παίκτες περνούν από έθιμα διαφόρων χωρών.
4. Κατασκευή Επιτραπέζιου παιχνιδιού από τα παιδιά:

Στη σελίδα www.toolsforeducators.com δημιουργούν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι Στην ολομέλεια της τάξης διεξάγεται συζήτηση με τα νήπια για τον τρόπο κατασκευής του επιτραπέζιου παιχνιδιού.

- Τι μορφή επιθυμούν να έχει (σχήμα)
- Τι περιεχόμενο θα έχει (έθιμα Χριστουγέννων στην Ελλάδα ή στον κόσμο)
- Τον τρόπο κατασκευής του

Η νηπιαγωγός παρουσιάζει έναν άλλο τρόπο κατασκευής επιτραπέζιου παιχνιδιού στην παραπάνω σελίδα. Μεταφράζει τις εικόνες και τα παιδιά επιλέγουν ποιες επιθυμούν κατά σειρά, με την προϋπόθεση να αναφέρεται σε έθιμα των Χριστουγέννων. Στη συνέχεια, χωρίζονται σε ομάδες και διαλέγουν τις εντολές που θα βάλουν. Πληκτρολογούν συνεργατικά τις εντολές, ενώ όλη η ομάδα της τάξης συμβάλλει στη διόρθωση των εντολών. Το παιχνίδι εκτυπώνεται και τοποθετείται στο χώρο των μαθηματικών.

📍 **«Τα Κάλαντα - του Ν. Λύτρα»**

Γνωστικό Αντικείμενο: Τέχνες

Στόχοι:

- Να έρθουν σε επαφή με ένα έργο τέχνης

- Να ανοικοδομήσουν τα μηνύματα που μεταφέρει το έργο (διαχρονικότητα του εθίμου)
- Να καλλιεργήσουν αισθητική κρίση
- Να εκφράσουν συναισθήματα

Υλικά: αντίγραφο πίνακα ζωγραφικής «Τα Κάλαντα» του Ν. Λύτρα., υπολογιστής, διαδραστικά συστήματα (πίνακας και λογισμικό), λογισμικό επεξεργασίας φωτογραφίας photoshop

Μέθοδοι: εκπαίδευση μέσω τέχνης

Δραστηριότητες:

Η προσέγγιση πραγματοποιείται σύμφωνα με το μοντέλο το Adams:

Επίπεδο Α: Αισθησιασμός και Έκφραση

- Τα παιδιά βλέπουν για λίγο το έργο με τη συνοδεία Χριστουγεννιάτικης Μουσικής (Φρανκ Σινάτρα). Η νηπιαγωγός ζητά από τα νήπια να σκεφτούν:
  - τι αισθήματα σου δημιουργεί (τι σε κάνει να αισθάνεσαι);
  - γιατί αισθάνεσαι μ' αυτόν τον τρόπο;
  - τι νιώθεις για τα παιδιά αυτά;
  - μπορείς να φτιάξεις μια ιστορία για τα παιδιά που λένε τα κάλαντα; (πώς ξεκίνησαν, τι είπαν μεταξύ τους, πού πήγαν, τι έκαναν...). Η δημιουργία των ιστοριών γίνεται κατά ζευγάρια.
- Αυτοαξιολογούνται τα παιδιά για την προσπάθεια που έκαναν, τη συνεργασία τους και το αποτέλεσμα
  - πώς κρίνεις την ιστορία που έφτιαξες
  - θα ήθελες κάτι να αλλάξεις ή να προσθέσεις;
  - Σου άρεσε ο τρόπος που συνεργάστηκες με το ζευγάρι σου
  - τι θα άλλαζες, υπάρχει κάτι που σε δυσαρέστησε;

Επίπεδο Β: Περιγραφή

Του έργου

- Τι ώρα νομίζεις ότι είναι;
- Το σπίτι είναι φτωχικό ή αρχοντικό;
- Τι υπάρχει πίσω από τον τοίχο;
- Τι όργανα παίζουν τα παιδιά;
- Γιατί ένα παιδί κρατά καλάθι;
- Τι χρειάζεται το φανάρι που έχουν μαζί τους τα παιδιά;
- Πώς σου φαίνονται τα ρούχα των παιδιών; Φορούν βράκες και φουστανέλες.

- Τι βρίσκεται δεξιά στην πόρτα του σπιτιού; Γιατί το έβαλε εκεί ο ζωγράφος;

Παιχνίδι παρατηρητικότητας : «Βρες τη θέση του»

Η εκπαιδευτικός έχει δημιουργήσει στο λογισμικό του διαδραστικού πίνακα LMA ένα φύλλο από το οποίο λείπουν εικόνες. Τα παιδιά καλούνται να τις τοποθετήσουν στη σωστή θέση στον πίνακα. Ο έλεγχος γίνεται στο τέλος παρατηρώντας το αρχικό έργο.

☺ Αφήγηση παραμυθιού ή χριστουγεννιάτικων εθίμων από γιαγιά, γονιό ή κηδεμόνα των μικρών μαθητών στο σχολείο.

☺ **Μουσική**

- Εκμάθηση καλάντων από διάφορες περιοχές της Ελλάδας
- Βάδισμα σύμφωνα με το ρυθμό τέταρτα και είσοδος των παιδιών κατά ομάδες στην αίθουσα. Τραγούδι τα κάλαντα των Χριστουγέννων
- Ακρόαση Χριστουγεννιάτικων μελωδιών
- Ρυθμικά χτυπήματα μουσικών οργάνων.

Βιβλιογραφία – Δικτυογραφία

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (Πιλοτικό Πρόγραμμα), 2^ο Μέρος, Ψηφιακό Σχολείο
<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php>

Σύγχρονο Νηπιαγωγείο (2012), τ. 90, Αθήνα, Δίπτυχο

Χατζή Γιολάντα (1988). Έλληνες Ζωγράφοι, 19^{ος} αιώνας, Αθήνα, Κέδρος